

hvis det viste sig, at han var kommen i et saadant Forhold til Befolkningen, at hans Gerning som Lærer i væsentlig Grad forringedes. Men § 12 i det foreliggende Lovforslag gaar ud paa — hvad Ministeren ogsaa omtalte, da han forelagde Lovforslaget — at skabe en væsentlig Indskrænkning i Forældrenes Ret til at faa afskediget en Lærer, naar han var kommen i en saadan uheldig Stilling. Jeg mener, at det er en Indskrænkning af den Art, at den omtrent annullerer den Ret, som Befolkningen har faaet, fordi det derved næsten gøres umuligt for Befolkningen at blive en Lærer kvit, selv om han har vist sig nok saa uduelig. Jeg ved nok, at den ærede Minister vil sige, at han har Eksempler paa, at der i Henhold til denne § 8 er foretaget Afskedigelser i Tilfælde, hvor Flertallet af Befolkningen i Skoledistriktet har været misfornøjet med denne Afskedigelse, og jeg kan godt tænke mig, at noget saadant kan komme frem, uden at jeg dog vil tillægge det stor Betydning, thi disse Adresser angaaende en afskediget Lærer kunne undertiden fremkomme af Medlidenhedsfølelse uden at være fuldt berettigede. Jeg vil dog med det samme tilføje, at jeg ikke vil paastaa, at der ikke kan ske Uret i Henhold til denne Paragraf. Verden er jo ikke fuldkommen. Men jeg tror rigtignok, at den Mulighed ligger saa fjernt, at det meget sjældent vil ske. Paa den anden Side ved jeg, at der ved at afskære Folk fra at kunne blive af med en Lærer kan ske Uret mod Befolkningen, en Uret, som er af langt viderrækkende Betydning, end det vilde være, selv om det i et enkelt Tilfælde skulde kunne siges, at der ikke var sket fuld Retfærdighed ved Afskedigelse af en Lærer.

Som den ærede Ordfører bemærkede, er det en væsentlig Betingelse for, at Lærerne kunne udrette deres Gerning tilfredsstillende, at de have en saadan økonomisk Stilling, at de kunne blive fri for Nærings-sorger og arbejde i Fred. Jeg mener, at det er rigtigt. Jeg var i sin Tid med til i Udvalget at arbejde for at faa gennemført Loven, som forbedrede Lærernes økonomiske Stilling saaledes, at de bleve økonomisk velstillede, og jeg var med til det med Liv og Lyst, fordi jeg ansaa det for at være et berettiget Krav. Men paa den anden Side gjorde jeg ogsaa alt, hvad der stod i min Magt, for at faa gennemført den oftnævnte Paragraf, der gav Forældrene en Ret, som de ikke i Forvejen havde, og som i høj Grad tiltrængtes. Der var den Gang nogen Modstand herimod, men det lykkedes dog at gennemføre det, og det er jeg glad ved. Jeg

skal nævne et Par Eksempler paa, hvorledes en Lærer har staaet i Misforhold til sin Skolekreds, uden at det har været muligt at faa denne Lærer afskediget. Det ene Tilfælde ligger ganske vist lidt tilbage i Tiden. Jeg skal selvfølgelig ikke nævne Navne, hverken paa Skoledistriktet eller vedkommende Lærer, men kun sige, at de Tilfælde, jeg nævner, ere Tilfælde, som jeg kender meget nøje og ikke i Henhold til Overlevering, og derfor kan jeg indestaa for, at de ere rigtige.

Det første Tilfælde, jeg vil omtale, angaar en Mand, som var Lærer paa et Sted i næsten 50 Aar. Denne Mand burde efter min Mening aldrig nogen Sinde have haft Lov til at være Lærer i den danske Folkeskole. For det første mødte han ikke alene hyppigt, men næsten dagligt gennem mange Aar i beruset Tilstand i Skolen. For det andet var han meget raa i sin Optræden og navnlig uhyggelig slem til at bande. Han bandede mere end de fleste Mennesker, jeg har kendt, og gjorde det i Skolen overfor Børnene. For det tredje pryglede han Børnene efter en større Maalestok og somme-tider saaledes, at man syntes, Børnene havde varigt Men deraf, og Pryglene bleve, saa vidt man kunde skønne, fordelte efter Hartkorn, men ganske vist saaledes, at de, som havde det største Hartkorn, fik de færreste Prygl og omvendt. Efter denne Skildring vil man vistnok være enig med mig i, at denne Mand burde aldrig nogen Sinde have haft Lov til at være Lærer. Han havde en god Eksamen, men han manglede enhver Betingelse for at kunne udrette noget godt i Skolen. Som før bemærket var han vel Lærer i ca. 50 Aar, og man vil da forstaa, at dette har sat sit Spor paa dette Skoledistrikts Beboere. Det er endnu kendeligt paa Stedet, at en saadan Mand i saa lang Tid har haft Børnene og Ungdommen til Optragelse. I det andet Tilfælde, jeg skal nævne, var det ganske vist hverken Drukkenskab eller Banden eller den Slags, som gjorde Forholdet utaaeligt, men denne Lærer, som vel var Lærer paa samme Sted i ca. 30 Aar, var fra Begyndelsen af kommen i et saadant Forhold til Skoledistriktets Beboere, at de levede i stadig Krig og søgte gensidig at chikanere hinanden. Jeg mener, at det var Læreren, der gjorde det fra Begyndelsen, men det udartede maaske nok til, at man gjorde det fra begge Sider og levede saadan paa Krigsfod, at begge Parter som sagt daglig vare Genstand for Chikanerier. Det førte til, at man inden længe oprettede en Privatskole, og den private Skole havde til sidst saa godt som alle Børnene. Læreren havde kun ganske enkelte